

PROGNÓZA

Česká ekonomika v roce 2004

Oslovili jsme tři významné ekonomy a požádali je o názor na vývoj české ekonomiky v roce vstupu ČR do EU. Zde jsou jejich prognózy.

Pavel Mertlík

Raiffeisenbank

Vývoj české ekonomiky v roce 2004 by měl být ve znamení zrychlení tempa růstu nad 3 %, a to zejména vzhledem k vyšší úrovni investic, tj. hrubé tvorby kapitálu. Nejvýznamnějším příspěvkem růstu HDP bude nadále soukromá spotřeba, která ovšem zpomalí – při zhruba stejné výši růstu nominálních mezd jako v loňském roce a vyšší spotřebitelské inflaci se tempo růstu reálných mezd sníží, a to oproti roku 2003 zhruba o 1,5 až 2 %. Zároveň zcela odpadne význam spotřeby vlády pro růst – zatímco v roce 2003 byl růst vládní spotřeby po soukromé spotřebě nejvýznamnějším faktorem růstu, v roce 2004 vzhledem ke snížení fiskálního deficitu asi o 2 % HDP tento faktor přestane působit prorůstově.

Co se týká zahraničního obchodu, lze očekávat, že jeho záporný příspěvek agregátní poptávce se letos zvýší, a to zejména vlivem očekávaného zvýšení dovozu investičních statků, které s sebou přinese oživení investic.

Hlavním rizikem růstu bude posilování eura, zejména vůči americkému dolaru. Kurz 1,25 USD/EUR a více může vést k vážnému oslabení mezinárodní konkurenceschopnosti a exportní výkonnosti eurozóny. Takový vývoj by bezesporu dopadl negativně i na český export. V zájmu EMU je tedy podpořit USA v tlaku na Japonsko, aby umožnilo větší kurzovou flexibilitu, jen aby se tak odstranila dnešní situace, kdy oslabení amerického dolaru inkasuje v podobě posílení odtřazeného od fundamentálního ekonomického vývoje vedle některých komoditních měn pouze euro jako (vedle dolaru) jediná světová měna s volně plovoucím kurzem.

Přestože v tomto roce očekáváme – vzhledem ke zvýšeným dovozům investičních statků – zhoršení české obchodní bilance a bilance běžného účtu, přebytek finančního účtu platební bilance by se měl oproti roku 2003 podstatně zvýšit (zhruba na úroveň roku 2001). Důvodem tohoto obratu bude oživení světové ekonomiky, které s sebou přinese novou vlnu přílivu přímých zahraničních investic. Zlepšení finančního účtu platební bilance s sebou přinese obnovení dlouhodobého trendu posilování kurzu české koruny, která by koncem roku 2004 měla směřovat až k úrovni kolem 30,50 CZK/EUR. Návrat k dlouhodobému apreciačnímu trendu koruny tak přichází poté, co pominul vliv protisměrně působících cyklických faktorů,

kteří dominoval korunovému trhu v roce 2003.

Oživení světové ekonomiky s sebou přinese rovněž konec deflačních impulsů. Situace, kdy česká ekonomika po dobu téměř dvou let dovážela ze zahraničí deflaci v podobě klesajících cen importu, již pominula. Rok 2004 s sebou přinese počátek návratu spotřebitelské inflace v ČR směrem k hladině 3 %. Průměrnou míru inflace očekáváme v příštím roce na úrovni 2,6 %, z čehož cca 1 procentní bod by měly představovat jednorázové vlivy změn daňových sazeb související se vstupem do EU. Čistá inflace by tak měla v průměru v příštím roce dosáhnout přibližně 1,6 %. V roce 2005 by se již měla úroveň spotřebitelské inflace dostat v průměru mírně nad 3 %, a to bez významných administrativních vlivů na cenovou hladinu (ty pro rok 2005 zatím neočekáváme).

Na změnu inflační situace by měla reagovat ČNB. Očekáváme, že k prvnímu zvýšení reposazby přistoupí někdy v polovině roku 2004; na konci roku nelze vyloučit reposazbu již na úrovni 2,5 %.

Vstup ČR do EU v květnu 2004 s sebou přinese dílčí krátkodobé ekonomické dopady rovněž v několika dalších oblastech – dojde k liberalizaci zahraničního obchodu s některými doposud ochrannými a antiliberálně se chovajícími novými členskými zeměmi EU (zejména s Polskem) a fyzické zprůchodnění hranice pro dopravu zboží po silnici v důsledku změny celního režimu na našich hranicích s jinými zeměmi EU s sebou přinese zvýšení přeshraničního obchodu se zbožím rychle podléhajícím zkáze. Další významnou změnou bude přechod na celní sazebník Unie, který změni nastavení obchodních vztahů vůči některým třetím zemím. Oproti současnému českému celnímu sazebníku bude vstup do EU znamenat především podstatně vyšší celní ochranu ČR před dovozy z Číny.

Petr Dufek
ČSOB

Rok 2004 bude především rokem vstupu České republiky do Evropské unie. Pro ekonomiku, která je již nyní orientovaná primárně na obchod s EU, to bude znamenat otevření dalších obchodních příležitostí na jednotném evropském trhu bez celních bariér. Druhým faktorem, který by měl podpořit český zahraniční obchod s EU, je očekávané oživení ekonomiky

(Pokračování na stránce 2)

EDITORIAL

Vážení a milí čtenáři,

bývá dobrým zvykem na přelomu roku zhodnotit, co se v tom uplynulém podařilo a co ne – a hlavně co nás čeká v roce nadcházejícím.

Do roku 2003 časopis Bankovníctví vstoupil s novou grafickou úpravou včetně

rozšíření jeho obsahu o nové rubriky, již podruhé vyšla úspěšná příloha Top Finance, ročenka českého finančního a kapitálového trhu. Jako novou službu jsme pro Vás každé pondělí připravili několikastránkový newsletter, který rozšířil spektrum informací, jež vám přinášíme. Rovněž jsme zkvalitnili naši webovou stránku. Její návštěvnost během uplynulého roku několikanásobně narostla.

Naši snahou pro letošní rok je dále rozvíjet a doplňovat tento systém podle Vašich informačních potřeb. Navíc chystáme další novinky pro Vás, naše čtenáře. Kromě snahy o neustálé zkvalitňování obsahu časopisu, newsletteru i webových stránek to budou zajímavé společné přílohy s časopisy Ekonom, Moderní řízení nebo Právní rádce. Ve spolupráci s novým časopisem vydavatelství Economia, který se jmenuje Finanční poradce a vychází od loňského podzimu, již nyní chystáme několik společných katalogů, které by Vám měly nabídnout v letošním roce úplný přehled finančních produktů v různých oblastech.

Cílem je poskytnout Vám nejenom přehled o aktuálním dění a trendech v oblasti financí doma i ve světě, ale nabídnout také komplexní a ucelený systém informací, které jsou v dnešním globálně propojeném světě pro efektivní řízení financí tak důležité. Nalok se nám to podaří, o tom rozhodnete Vy, naši čtenáři.

Do nového roku bych Vám za celou redakci i za všechny další, kteří se na vzniku časopisu, newsletteru i webových stránek podílejí, popřála hodně sil a pracovních i osobních úspěchů.

Jana Chuchvalcová

šéfredaktorka

**Chcete dostávat
zdarma
newsletter časopisu
BANKOVNICTVÍ?**

**Přihlaste se na
e-mailové adrese**

pdf.bankovnictvi@economia.cz

(Pokračování ze stránky 1)

ky zemí EU, které se projeví výraznějším růstem poptávky po dováženém zboží. Po dvou letech útlumu hospodářství EU by mělo dojít k pozvolnému návratu ke konjunktuře. V porovnání s americkou ekonomikou však růst HDP EU dosáhne zhruba jen polovičního tempa.

Rok 2004 bude startovním rokem rozpočtové reformy, která má zastavit dosavadní trend rychlého růstu deficitu a dluhu, stabilizovat veřejné rozpočty a nastolit trend pozvolného snižování schodkovosti veřejných financí. Na počátku roku začíná první fáze této reformy, na níž musí navazovat další – dosud Parlamentem neprojednané – reformní kroky, směřované zejména do sociálního systému. Kritickým momentem z hlediska dlouhodobého vývoje české ekonomiky bude penzijní reforma, jejíž příprava by měla vrcholit právě v tomto roce.

Rok 2004 by měl být pro českou ekonomiku příznivým rokem. Růst hospodářství se zřejmě zrychlí zhruba na 3 %, přičemž hlavním faktorem růstu zůstane spotřeba domácností, kterou však výrazněji podpoří i investice (tvorba hrubého fixního kapitálu), a doufejme, že částečně i zahraniční obchod díky očekávanému zrychlení růstu ekonomik EU. Rok 2004 přinese zpomalení mzdové dynamiky. Nárůst platů bude – na rozdíl od roku 2003 – v souladu s vývojem produktivity práce. Rychlý rozvoj úvěrování domácností bude po zvyšování mezd druhým hlavním stimulem růstu konečné spotřeby domácností. Příznivý trend růstu ekonomiky sice bude pokračovat i v roce 2004, přesto nebude natolik silný, aby změnil dosavadní trendy na tuzemském trhu práce. Proto můžeme ještě v první polovině roku počítat s růstem nezaměstnanosti. Ke stabilizaci na trhu práce dojde, podle mého názoru, nejdříve ve druhé polovině roku.

Na rozdíl od roku 2003 budou letos rychleji růst spotřebitelské ceny. Průměrná inflace by se měla v průběhu roku postupně zvýšit až na 2,8 % díky lednovému zvýšení nepřímých daní a regulovaných cen. Inflace si i přes svůj relativně rychlý nárůst zachová především nákladový charakter. Letos je třeba počítat s rychlejším růstem cen potravin, který byl patrný už v posledních měsících roku 2003 a který byl spojený zejména s nedostatečnou úrodou. Vstup ČR do EU (ponecháme-li stranou daňové aspekty přípravy na členství) nepovede k razantnímu zvýšení inflačních tlaků v ČR.

Z hlediska dalšího vývoje české ekonomiky bude velmi důležité, zda si i v tomto roce zachová svou přitažlivost pro zahraniční investory, kteří se výrazně podílejí na změně struktury ekonomiky, rozšiřují výrobu a exportní kapacity. Nejde však jen o udržení poměrně vysokého zájmu investorů, ale i o strukturu přicházejících investic, v rámci kterých by se měla posílit orientace na obory s vyšší přidanou hodnotou na úkor pracovně náročných výrob. Rok 2004 proto může ukázat, kterým směrem se ČR bude zatím ubírat.

Rok 2003 byl – nejen v ČR – rokem poklesu úrokových sazeb. Oficiální i tržní sazby se snížily až na dlouhodobá či historická minima. Zrychlení ekonomického růstu a vyšší inflace by již v roce 2004 měly vést ke zvýšení úrokových sazeb. Nepředpokládám však, že půjde o výraznější nárůst úrokových sazeb; půjde však o začátek růstového trendu, který se projeví především až v dalších letech.

Kamil Janáček Komerční banka

Vnější okolí bude v roce 2004 pro českou ekonomiku podstatně příznivější, než tomu bylo v roce 2003. Ekonomika USA poroste více než 4% tempem, přičemž významněji poroste poptávka podniků po investicích i zásobách. Rovněž ekonomika eurozóny po 0,5% růstu v roce 2003 zaznamená růst těsně pod 2 %. Pokračující oslabování dolaru zlevní české importy ropy a ostatních surovin. Vstup do EU může znamenat zvýšení zájmu zahraničních investorů o střední a menší české podniky.

Pokud jde o hospodářskou dynamiku, růst hrubého domácího produktu poněkud zrychlí na 3,3 %. Zatímco tempo růstu soukromé spotřeby domácností zpomalí, bude pokračovat oživení investic do fixního kapitálu. Též negativní příspěvek vnějších vztahů na růst HDP s velkou pravděpodobností oslabí. Příliv přímých zahraničních investic se bude pohybovat okolo 4 mld. USD a opět pokryje deficit běžného účtu platební bilance, který se bude pohybovat těsně nad 4 % HDP.

Pokud jde o rovnováhu vnitřní ekonomiky, nepříznivé tendence z roku 2003 se zásadněji nezmění. První etapa reformy veřejných financí (která ve své převážné většině žádnou reformou není) se skládá z kombinace zvýšení daní a výdajových škrtů, jejichž cílem je zastavit růst deficitu veřejných financí. Vláda slibuje zásadní, druhou etapu veřejných financí na rok 2004.

Nicméně podle prvních informací například o podobě reformy penzijního systému půjde opět spíše o malé a kosmetické změny, nikoliv o zásadní reformu. Vláda se prostě rozhodla jít cestou "mírného pokroku v mezích stávajících zákonů", tedy cestou pokračujících kompromisů a neochoty základních změn přežitých systémů. Ať již je to dáno křehkou většinou v parlamentě či klesající popularitou nejsilnější politické strany, není to omluvou pro neschopnost prosadit rychlou a hlubokou reformu slovenského typu.

Pokud jde o vytváření příznivých podmínek pro podnikání, nelze od vládní politiky v roce 2004 čekat nějaké převratné a pozitivní změny. Dále budeme svědky prosazování filosofie všeobsahujícího, paternalistického a dirigistického státu, který si myslí, že stát ví vše lépe než občan a že vláda je lepší než trh.

Daňový systém nadále zůstane komplikovaný a těžko přehledný. Podnikatelská sféra se nadále bude potýkat s důsledky tzv. legislativní smršti, jež činí nepřehlednou českou legislativu. Četné navrhované zákony či jejich novely budou i dále sešněřovávat trh práce a zdražovat pracovní sílu. Zjednodušení právního rámce v podobě přijetí moderního občanského a trestního kodexu, které nám legislativci slibují již více než jedno desetiletí, se opět posune do budoucna.

Lze tedy shrnout, že institucionální a legislativní podmínky v roce 2004 nebudou tím faktorem, který by pozitivně podporoval podnikání a urychloval hospodářský růst a zvyšování prosperity České republiky.

Připravili (PC, RED)

TECHNOLOGIE

Dobrý den, jsem váš průvodce

Je pravděpodobné, že stále častěji budeme mít co do činění s nejrůznějšími průvodci, ať už „živými“ nebo virtuálními, kteří nám budou ulehčovat komunikaci s novými technologiemi a dodají jim „lidský“ rozměr. Vhodně zvolení virtuální pomocníci se mohou stát součástí image společnosti, příklady můžeme najít již v dnešní praxi.

Mark Grossi a jeho tým Advanced Concepts z NCR Dundee se uvedeným způsobem komunikace mezi člověkem a strojem zabývá řadu let. V roce 1997 uvedl do života jednoduchou animovanou postavu Granny (babi). Babi se objevovala na obrazovce bankomatu při hlavních operacích klienta a glosovala jeho transakce, například dotazem, zda si přeje jen nechce vybrat více peněz, pokud byl výběr nízký. Další průvodce, skotský ovčácký pes George, už byl vytvořen pomocí počítačové grafiky a dokázal s klientem komunikovat. Nabízel mu bankovní produkty - hypotéky, certifikáty a podobně. Stále se však jednalo jen o 2-D animaci.

Kvalitativně vyšším převtělením průvodců byla Timmy - mladá žena, kterou pro NCR vytvořila společnost D.A. Group. Svou premiéru měla na kiosku na Retail Delivery Conference v Anaheimu v roce 2001. Reakce na její projev však byly smíšené. Zejména ženám připadala příliš koketní, některá její gesta

rušila muže i ženy.

Připomínky klientů zužitkoval Mark Grossi v zatím poslední animaci. Maddy je žena středního věku, s konzervativnějším účesem, oděvem i chováním. NCR připravuje otestování této postavy ve veřejném provozu.

Timmy i Maddy představují průlom nejen v grafickém ztvárnění, ale i ve zpracování hlasového výstupu pomocí řečové syntézy. Jejich hlas je již téměř shodný s lidským. Maddy dnes můžete vidět na bankomatu Personas 78 v NCR Dundee, kde seznamuje uživatele s obsluhou terminálu a provádí jej transakcemi.

Podle materiálů firmy NCR připravil (BA)

EKONOMIKA

Inflace v listopadu vyšší, než se čekalo

Inflace byla v listopadu v České republice vyšší, než předpokládala říjnová prognóza České národní banky. Mohly za to především rostoucí ceny potravin a pohyby v regulovaných cenách. Také ekonomika rostla ve třetím čtvrtletí rychleji, než banka v říjnu očekávala.

Zásluhu na tom má především rekordní spotřeba domácností, vyplývá ze zápisu z bankovní rady, která 17. prosince projednávala prosincovou situační zprávu. Ceny zboží a služeb v listopadu meziročně vzrostly o procento, proti říjnu byly vyšší o půl procenta. Právě vysoká spotřeba domácností překvapila nejvíce a její růst začal předbíhat růst disponibilního důchodu (očistěný od veškerých daní). Proti očekávání nižší byla změna stavu zásob. Trend zrychlování růstu úvěrů pokračoval. Vývoj nezaměstnanosti ČNB odhadla správně.

V příštím roce by měla být inflace především díky daňovým změnám vyšší. Tyto změny nemají přímou vazbu na domácí poptávku ani na odchylku mezi skutečným a potencionálním výkonem ekonomiky, a proto ani jejich vliv na inflaci prý nelze vnímat jako přesvědčivý signál oživení inflačních tlaků.

BANKY

Rekordní výběry v bankomatech ČS

Dne 12. prosince 2003 padl rekord ve výběrech z bankomatů České spořitelny, kdy klienti provedli 649 785 transakcí za jediný den a vybrali částku téměř 1,5 mld. Kč. Dne 22. prosince 2003 zaznamenala Česká spořitelna také rekordní počet dobíjení kuponů mobilních telefonů prostřednictvím bankomatů – celkem si klienti dobili 6 055 kuponů v objemu 2,4 milionu Kč. Běžně mimo období před Vánoci, klienti denně vyberou zhruba 600 milionů Kč a dobíjí kupony za 950 000 Kč.

Úvěry v eBance řeší systém automatické autorizace

eBanka v listopadu zavedla nový automatizovaný systém schvalování spotřebitelských úvěrů a povolených debetů. Jen za poslední měsíc eBanka takto „automaticky“ schválila více než polovinu přidělených úvěrů. Klienti eBanky se díky systému do 10 minut dozví, zda získají spotřebitelský úvěr či povolený debet v požadované výši. Jen za poslední měsíc službu využilo a úvěr takto získalo přes 650 klientů.

eBanka spravovala na počátku prosince 2003 přes 4.100 spotřebitelských úvěrů, což představuje více než 500 % nárůst proti začátku roku.

Tři miliony karet Visa v peněženkách

Asociace Visa International 17. prosince 2003 oznámila, že její členské banky v České republice společně vydaly už 3 miliony platebních karet Visa. Celková hodnota transakcí u obchodníků v 12měsíčním období končícím 30. září 2003 vzrostla o 82 % a dosáhla výše 26,8 miliardy Kč (přes 1 miliardu USD). Držitelé karet Visa uskutečnili přes 24 milionů transakcí, což oproti předchozímu roku představuje nárůst o 65 %. Počet kreditních karet Visa se za uplynulý rok zvýšil o 145 % na 117 279.

K 30. září 2003 bylo v České republice přes 42 600 obchodníků, kteří přijímají karty Visa. Počet bankomatů vzrostl na 2 440.

Na anonymních knížkách 8,4 mld. Kč

Zhruba 8,4 miliardy korun nechávají lidé ležet na anonymních vkladních knížkách u České spořitelny. Na účty, které musí banka kvůli riziku praní špinavých peněz zrušit, již od začátku roku 2003 nepřipisuje úroky. Lidé mají na zrušení knížek čas do konce roku 2012. Na počátku převodů měli lidé na přibližně 6,5 milionu anonymních knížek uloženo zhruba 120 miliard korun. Převodli tak již 93 procent objemu vkladů.

Do Union banky se vrátila část peněz

Na účty zkrachovalé Union banky se vrátilo několik set milionů korun. Od 29. května získala asi čtvrtinu ze 14.600 nesplacených úvěrů od drobných dlužníků a 16 procent úvěrů, které u banky čerpalo přibližně 900 podniků a institucí. Finance, které si nakonec rozdělí věřitelé, banka získala vymáháním pohledávek. Také se podařilo zachránit akciový podíl banky v Union pojišťovně.

Na stránkách měsíčníku Bankovnictví č. 1/2004, které vychází 22. ledna, najdete:

FOKUS: RETAILOVÉ BANKOVNICTVÍ

BANKY ČEKAJÍ MILIARDY KORUN DODATEČNÝCH NÁKLADŮ

PŘÍLOHA: ELEKTRONICKÁ SPRÁVA DAT A DOKUMENTŮ

Na stránkách Bankovnictví č. 2, které vyjde 19. února, najdete speciální přílohu, jejímž hlavním tématem budou poslední novinky v oblasti **BEZPEČNOSTI PRÍMÉHO BANKOVNICTVÍ**.

V případě Vašeho zájmu kontaktujte prosím Annu Olléovou, tel.: 233 071 781 nebo 603 196 620, anna.olleova@economia.cz, nebo Pavla Horského, tel.: 233 071 418, 605 232 389, pavel.horsky@economia.cz.

ZE ZAHRANIČÍ

Bundesbanka volá po změnách

Ve své prosincové zprávě se německá centrální banka (dnes součást systému ESCB) vyslovila pro to, aby se bankovní systém v SRN otevřel změnám. Podle pozorovatelů má při možné reformě bankovního systému Německa jít zejména o uvolnění možnosti pro převzetí peněžních ústav, které jsou ve veřejném vlastnictví, většími bankami či o jejich fúze do větších celků a privatizaci.

Dosud se pro nutnost změn vyslovovaly zejména soukromé finanční instituce, zatímco Bundesbanka se stavěla k této možnosti spíše neutrálně. Malé spořitelny se příslušným změnám v legislativě bránily s poukazem na to, že by mohly ohrozit přístup malých a středních firem k úvěrům.

ABN AMRO prodá makléřskou divizi

Nizozemská banka ABN AMRO uzavřela předběžnou dohodu o prodeji americké divize Professional Brokerage investiční bance Merrill Lynch & Co. Závěrečná dohoda by mohla být podepsána v lednu. ABN by prodej ráda dokončila do konce druhého čtvrtletí. Pokud by se nepodařilo dohodu podepsat, bude ABN zvažovat restrukturalizaci americké divize. Banka odmítla poskytnout finanční detaily dohody.

Bank of Sharjah se chystá expandovat

Banka Bank of Sharjah z emirátu Šardžá, který je součástí Spojených arabských emirátů, navýšila kapitál na trojnásobek (z 260 na 750 mil. dirhamů) a představila svoje plány na expanzi za hranice státu pomocí akvizic. Banka nedávno oslavila třicet let existence a pro příští rok předpokládá nárůst zisku o 40 %, čímž se má zvýšit návratnost kapitálu (ROE) z loňských 10 na 15 %. Banka zatím operuje ve třech emirátech státu (kromě Šardžá ještě v Dubaji a Abú Zábí), expanze za hranice v rámci regionu Perského zálivu se očekává v příštích letech.

Sears Canada zakládá banku

Licenci na založení vlastní banky obdržela týden před Vánocemi od Úřadu pro dozor nad finančními institucemi společnost Sears Canada, která je velkým maloobchodním řetězcem, většinou vlastněným společností Sears and Roebuck z USA. Nová banka bude fungovat pod názvem Sears Canada Bank a bude ve 100% vlastnictví maloobchodního řetězce.

Banka bude zpočátku rozvíjet finanční nabídku, kterou už nabízel sám řetězec supermarketů – tedy platební karty Sears Mastercard. V budoucnosti se pravděpodobně zaměří i na vedení běžných účtů a pojištění. Založení nové kanadské retailové banky přichází poté, co mateřská společnost Sears and Roebuck rozhodla naopak o zrušení své dceřiné banky ve Spojených státech.

Dlužní zátěž nutí firmy šetřit

Šéf německého Telekomu Kai-Uwe Ricke nezná slitování. Aby zvládl gigantické dluhy firmy, drasticky seškrtnal v roce 2003 investice – proti roku 2001 o téměř 40 % na maximálně 7 mld.

KAPITÁLOVÝ TRH

České akcie budou v roce 2004 vydělávat

Od českých akcií čekají obchodníci s cennými papíry v roce 2004 další výděly, i když loňský rekordní rok se podle nich bude opakovat jen těžko. Investoři by se měli zaměřit na Český Telecom, ČEZ a Komerční banku, černým koněm by pak mohly být České radiokomunikace, zjistila v anketě ČTK. Loni akciový index PX 50 přidal 43,1 procenta, což byl největší zisk v historii pražské burzy. V dolarovém přepočtu činil výnos dokonce 65 procent, vypočetl Jan Hájek z Patria Finance. Domácí trh zaznamenal růst i předloni. Potvrdil se tak předpoklad, že zahraniční investoři vkládají peníze do zemí, které směřují do Evropské unie. Podobný vzestup cen prožily i okolní burzy ve Bratislavě, Budapešti či Varšavě. Prostor pro další zvýšení cen ale podle makléřů stále zůstal. Podniky ale bude třeba vybírat pečlivěji a nelze zřejmě čekat podobný vývoj jako loni, kdy při investici nebylo možné udělat chybu, protože posílily všechny pražské blue chips.

Na další úspěšný rok by se měly těšit i vůdčí světové akciové trhy, které až do loňského jara trpěly dopadem americké technologické horečky. "V loňském roce skončilo období medvědího trhu, které trvalo tři roky, a bylo nejdelším od roku 1929," tvrdí analytici české pobočky Commerzbank.

POJIŠŤOVNY A PENZIJNÍ FONDY

Pojišťovny mohou garantovat výnos 2,4 %

Ministerstvo financí od tohoto roku omezuje takzvanou technickou úrokovou míru životních pojištění, takže pojišťovny u nových pojištění smí zaručovat zhodnocení peněz klientů nejvýše o 2,4 procenta. Dosud technická úroková míra činila čtyři procenta.

Ministerstvo pro převod neživotního pojištění z PČS na Kooperativu

Ministerstvo financí schválilo převod pojištění smluv neživotního pojištění z Pojišťovny České spořitelny (PČS) na pojišťovnu Kooperativa. Obě pojišťovny se vzdaly práva podat rozklad, takže rozhodnutí již nabylo právní moci. Dosavadním klientům Pojišťovny ČS budou zůstanou nároky zachovány v plné výši. Zástupci finanční skupiny ČS a Kooperativy podepsali smlouvy o prodeji a o strategické spolupráci koncem listopadu. Jde o největší finanční operaci svého druhu na českém trhu.

MF schválilo převod smluv pojišťovny Kravag na pojišťovnu Uniqa

Ministerstvo financí schválilo převod pojištění smluv organizační složky pojišťovny Kravag-Logistic Versicherungs na pojišťovnu Uniqa. Rozhodnutí nabylo právní moci 1. ledna 2004. Po ukončení převodu hodlá pojišťovna Kravag ukončit provozování pojišťovací činnosti na území ČR. Dosavadním klientům organizační složky Kravag-Logistic Versicherungs budou jejich nároky zachovány v plné výši, neboť 1. ledna převzala Uniqa všechna její práva a závazky.

SPLÁTKOVÝ PRODEJ

Živnostenská banka s leasingem

Živnostenská banka začne nabízet další doplňkové služby, pojištění a leasing. Na začátku roku by banka chtěla podepsat smlouvu s některou z pojišťoven, jejíž produkty bude distribuovat.

"V leasingu přemýšlíme o koupi tří čtyř menších leasingových společností, které bychom spojili," řekl šéf banky Jiří Kunert.

Banka chce nabízet životní i neživotní pojištění některé z existujících pojišťoven. "Půjde o vzájemnou distribuci produktů. Budeme nabízet produkty pojišťovny a ona naše," řekl Kunert, jméno pojišťovny ale zatím nechťel sdělit. Banka jedná s několika společnostmi.

O koupi některé z leasingových společností se banka snažila již loni, ale zatím neuspěla. "Měli jsme již nějaké nabídky," řekl Kunert. Jednání většinou ztroskotala na ceně, dodal.

Banka chce leasing nabízet jako doplňkovou službu pro své klienty. "Půjde především o malé podnikatele a střední podniky. Leasing aut není pro nás to nejdůležitější, i když víme, že to je vhodné pro privátní klientelu," uvedl Kunert. Banka chce také posílit penzijní připojištění, které již nabízí, doplnil Kunert.

Chcete dostávat zdarma newsletter časopisu Bankovníctví?

Přihlaste se na e-mailové adrese

<mailto:pdf.bankovnictvi@economia.cz> !

Časopis si můžete předplatit na tel.: 800 11 00 22,

na adrese <mailto:predplatne@economia.cz>

nebo <http://www.economia.cz/info/ba/>

Elektronickou verzi ročenky TOP FINANCE

najdete na

<http://bankovnictvi.ihned.cz/index.php?p=90zX00>

EUR. Tato ozdravná kúra pomohla od jeho nástupu do úřadu v listopadu 2002 snížit závazky Telekomu téměř o čtvrtinu na 49,2 mld. EUR. Pro společnost se tak pomalu rysuje konec drastického úsporného kurzu – v roce 2004 Telekom plánuje investice ve výši 8,5 mld. EUR.

Avšak zdaleka ne všechny podniky v eurozóně jsou ve věci odbourávání dlužní zátěže tak daleko jako Deutsche Telekom. Tři roky po splasknutí investiční a burzovní bubliny sedí mnoho firem eurozóny stále ještě na hromadě staré finanční zátěže z období tehdejšího boomu, což představuje potencionální nebezpečí pro oživení konjunktury. Podniky eurozóny vstupují, na rozdíl od USA, do fáze hospodářského oživení s nutností své další konsolidace, říká J. Krämer, hlavní ekonom Invesco Asset Management. To je podle něj hlavní překážka toho, že „evropské stromy neporostou do nebe“.

Závazky jsou pozdním následkem investiční a fúzovací horečky z konce 90. let 20. století. V letech boomu zadlužení evropských podniků explodovalo; podle údajů ECB z necelých 50 % HDP koncem roku 1997 na 60 % koncem roku 2001. Poté podniky nabraly kurz směrem ke konsolidaci – u investic šlápaly prudce na brzdu a začaly masivně odbourávat pracovní místa. Podle některých expertů například německé podniky v uplynulém půldruhém roce využily svého cash-flow více k posílení své kapitálové základny.

Evropským firmám se sice podařilo dlužní problémy stabilizovat, nikoliv ale zmenšit. ECB odhaduje, že jejich závazky do 2. čtvrtletí 2003 opět mírně vzrostly, a to na 63 % HDP. V roce 2004 budou proto podniky v eurozóně podle názoru ekonomů dále nuceny vylepšovat své bilance, což by mohlo brzdit konjunkturu. „Kvůli konsolidaci neporostou investice a zisky podniků tak silně, jako v dřívějších fázích ekonomického oživení,“ uvádí J. Krämer.

Eurozóna proto letos nezažije žádný silný rozmach. Všichni ekonomové ale nejsou tak pesimističtí. Po dlouhém období „investiční zdrženlivosti“ se ve firmách nahromadila velká potřeba dohnat zmeškané. Světová konjunktura v roce 2004 ožíví a podniky si v žádném případě nebudou moci dovolit s investicemi dále váhat.

Trest za vloupání do i-bankovníctví

Johannesburský soud odsoudil v prosinci 27letého Innocenta Madlalu na rok do vězení nebo k pokutě ve výši 20 tis. ZAR za to, že se v červnu vloupal do systému internetového bankovníctví jihoafrické Standard Bank přes její internetový box. V zemi jde již o druhý případ nabourání se do systému internetového bankovníctví, přičemž v prvním případě šlo o banku Absa a ukradení peněz z účtů více klientů pomocí softwaru. V letošním případě mladík Innocent Madlala sice neukradl žádné peníze a ani neměl tento úmysl, ale podle vlastních slov si „chtěl nabourat do systému vyzkoušet“ s pomocí přídavného hardwarového zařízení.

Madlala s komplicem byli přistiženi při činu na pobočce banky v nákupním centru Cresta. Pachatelé se snažili od internetového boxu banky okamžitě zmizet, ale jeden z nich - Madlala - byl nakonec dopaden a využil svého ústavního práva nesdělil jméno spolupachatele. Madlala přiznal, že otevřel vnější stěnu internetového boxu a že se snažil připojit příruční keyboard logger k zadní stěně počítače v boxu.

(MS, KM)

Opatrné nadšení evropských top manažerů

Evropští top manažeri vítají přístupové země, nejdůležitějším úkolem bude podle jejich předpovědi harmonizace legislativy. Rozšíření EU nepřinese evropským společnostem výhody v krátké době. Jako nového obchodního partnera EU evropští byznys lídři preferují Polsko.

Společnost UPS zveřejnila výsledky 13. ročníku UPS Europe Business Monitor (EBM), který je jedním z nejdéle trvajících průzkumů v Evropě. UPS EBM oslovuje 1453 senior byznys lídrů z předních 15 000 společností v Evropě podle tržeb a analyzuje jejich názory na řadu otázek ovlivňujících evropský obchod.

Přistoupení deseti nových zemí k EU je všeobecně vnímáno jako jedna z největších příležitostí pro Evropu. UPS EBM potvrzuje, že evropští vrcholoví manažeri se těší na výhody větší Evropy. Někteří však současně vyjadřují obavy z toho, jestli je EU na přijetí desítky nových členských zemí připravená.

Za největší výhody rozšíření EU je považován větší vnitřní trh (49 %) a zjednodušení administrativních procedur a předpisů mezi dosavadními a novými členskými státy (42 %). Němečtí (62 %) a belgičtí manažeri (60 %) se těší zejména na výhody, které jejich společností přinese větší vnitřní trh.

Evropští manažeri jsou přesvědčeni, že rozšíření EU je pro jejich společnosti cestou vpřed, ale obávají se, že se to odehrává příliš rychle. Některé hlasy z oblasti průmyslu varují před záměnou omezení byrokracie s nedostatky v oblasti norem a předpisů - 40 % respondentů považuje nedostatky v harmonizaci a předpisů nových členských států za úkol, který budou jejich společnosti řešit v příštích letech.

Třetina evropských vrcholových manažerů (33 %) se domnívá, že konkurenceschopnost jejich společností ohrozí levnější mzdové náklady v nových členských zemích. Další výzvou spojenou s podnikáním v rozšířené Evropě je nesnadné hledání vhodného obchodního partnera v nových zemích (32 %).

Pětina evropských top manažerů (20 %) považuje nové členské státy EU (společně s ostatními zeměmi bývalé východní Evropy) za nejdůležitějšího obchodního partnera v nadcházejících pěti letech. Italští manažeri inklinují ke spolupráci s přístupujícími zeměmi mnohem více než jejich evropští kolegové. Více než třetina italských respondentů (35 %) očekává, že nové členské státy budou v průběhu příštích pěti let jejich nejdůležitější obchodní partneři.

V situaci, kdy je dosud nedořešena řada otázek, evropští byznys lídři neočekávají, že budou z rozšířené Evropy okamžitě těžit výhody - 38 % respondentů odpovědělo, že výhod plynoucích z EU s 25 členskými státy se dočká během jednoho roku až pěti let, podle 28 % respondentů přijdou výhody až později, jestli vůbec.

Ze všech přístupujících zemí preferují evropští top manažeri jako obchodního partnera nejvíce Polsko. Téměř polovina manažerů (44 %) označuje Polsko za zemi s nejlepším obchodním potenciálem. Další v pořadí je Česká republika (9 %) a Maďarsko (5 %). Polsko je v oblíbenosti zejména u německých manažerů - 54 % z nich jmenuje Polsko jako nejsilnějšího potenciálního obchodního partnera, dále u manažerů v Belgii a Španělsku (v obou případech 51 %). Podpora, jakou Polsko získává od evropských byznys manažerů, odpovídá i názorům vyjadřovaným evropskými politiky.

(PE)

Poznámky k průzkumu:

Ve třináctém ročníku průzkumu Europe Business Monitor společnosti UPS bylo od 23. září do 10. listopadu 2003 osloveno 1453 zástupců předních 15 000 evropských společností. Průzkum je prováděn každoročně.

Rozhovory byly prováděny v Belgii (101), Francii (250), Německu (250), Itálii (250), Holandsku (100), Španělsku (251) a Velké Británii (251). Respondenti jsou ve vedoucích pozicích. Průměrné roční tržby dotazovaných společností činí 1,45 mld. EUR; průměrný počet zaměstnanců je 3400. Dotazování probíhalo v mateřském jazyce respondentů prostřednictvím mezinárodní telefonní jednotky společnosti Taylor Nelson Sofres v Londýně.

Banky se více soustředí na bohaté klienty

Moviti lidé jsou nejlepšími klienty, banky z nich mají vysoké příjmy na poplatcích a provizích.

Bohatých klientů bank v ČR přibývá a banky jim věnují stále větší pozornost. Rozvoj služeb pro zámožné se v českých bankách začal rozvíjet hlavně po vstupu zahraničních vlastníků. Pro majetné klienty jsou připraveny speciální balíčky služeb, osobní poradci za nimi přijedou na libovolné místo a jsou jim k dispozici sedm dní v týdnu 24 hodin denně.

Nejbohatší vrstva obyvatel je středem zájmu všech významných světových bank - bohatí využívají více produktů než ostatní klienti a bankám nesou vyšší příjmy. Německá Deutsche Bank pro tuto klientelu dokonce připravila jakousi speciální "banku v bance", kde má na službách pro bohaté lidi pracovat několikanasobek bankéřů než dříve.

V ČR se ještě před pár lety na bankovníctví pro bohaté orientovala prakticky jen Živnobanka a pobočky zahraničních bank, především Citibank. Nyní však na tento trh pronikla dokonce i Česká spořitelna. "Konkurence v privátním bankovníctví už v ČR je a jak poroste domácí ekonomika, bude ještě stoupat," potvrzuje Marek Hlavica, mluvčí české Citibank. Markéta Dvořáčková z Komerční banky k tomu říká: "Ve správě aktiv rozhoduje pružnost a v tom tuzemské banky dohnaly zahraniční konkurenci."

Kvůli silnému soupeření o tuto lukrativní skupinu peněžní domy většinou tají, kolik movitých klientů mají a jakým způsobem k nim přicházejí. "Je to naše know-how. Takové zákazníky však žádná banka nezískává pomocí mediálních kampaní a inzerátů, je to v osobním přístupu," říká Pavel Hejzlar z ČSOB. Bankéři se shodují, že se zvyšuje počet lidí, kterým zbývají volné peníze a kteří požadují od bank jejich aktivní spravování. Kromě restituentů a majitelů firem jde stále více i o manažery společností.

Snahu tuzemských bank o movité klienty potvrzuje i průzkum, který si nechala udělat Komerční banka. Podle něj parametrům této banky pro bohaté klienty vyhovují 4 % z celkového počtu 6,5 milionu aktivních obyvatel, což je více než čtvrt milionu lidí. "Komerční banka má zhruba třetinový podíl," uvedla M. Dvořáčková. Hodnocení bohatého klienta je v bankách různé. Zatímco ČSOB považuje za bohaté klienty lidi, kteří u ní mají alespoň 5 mil. Kč, v Citibank je tato latka už od 1,5 mil. Kč. "Do speciálního programu, který movitým klientům umožňuje plánovat investice, by se v ČR kvalifikovalo zhruba 110 tisíc lidí," odhaduje M. Hlavica.

Potenciál této skupiny klientů je v ČR stále velký. Už proto, že podle údajů centrální banky stále více lidí ukládá peníze v cizině. "Podle zůstatků na účtech objem peněz, které Češi dávají do bank v zahraničí, rok od roku roste," říká mluvčí ČNB Pavel Palivec.

Zpracováno podle (HN)

Jediný odborný časopis pro

www.bankovnictvi.ihned.cz

profesionální

finance
na českém trhu

Bankovníctví

BANKOVNICTVÍ - PDF SERVIS MĚSÍČNÍKU HOSPODÁŘSKÝCH NOVIN, web: <http://bankovnictvi.ihned.cz>

Elektronická příloha časopisu Bankovníctví. Vychází jednou týdně. Kontakt na redakci: Bankovníctví, Economia, a. s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7, Jana Chuchvalcová, šéfredaktorka, tel.: 233 071 461, fax: 233 072 014, <mailto:jana.chuchvalcova@economia.cz>, Renata Němcová, sekretariát, tel.: 233 071 471, fax: 233 072 015, <mailto:renata.nemcova@economia.cz>, Anna Olléová, manažerka inzerce, tel.: 233 071 781, GSM: 603 196 620, <mailto:anna.olleova@economia.cz>, Pavel Horský, manažer inzerce, tel.: 233 071 418, GSM: 605 232 389, <mailto:pavel.horsky@economia.cz>. Technická realizace: Michal Tuháček, vedoucí on-line oddělení DOT, tel.: 233 073 159, <mailto:michal.tuhacek@economia.cz>, Marie Zemanová, redaktorka on-line oddělení DOT, tel.: 233 071 409, <mailto:marie.zemanova@economia.cz>.

PŘIHLÁŠENÍ-ODHLÁŠENÍ PDF SERVISU: e-mail: pdf.bankovnictvi@economia.cz

© Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia, a.s., je zakázána jakákoliv další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia, a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhražuje veškerá práva. Publikování nebo šíření obsahu ze zdrojů ČTK je výslovně zakázáno bez předchozího písemného souhlasu ze strany ČTK.